

Dobra, dnia 16 stycznia 2020r.

URZĄD GMINY DOBRA
ul. Szczecińska 16a
72-003 Dobra
tel. 91 311 34 17

Nasz znak: ZO.SG.152.7.2019.2020.RA

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz. U z 2018r. poz. 870) w związku ze złożoną petycją złożoną w imieniu mieszkańców wyrażającą sprzeciw wobec przyjętego sposobu naliczania opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ilości zużytej wody, uprzejmie informuję, co następuje:

Całość problematyki gospodarki odpadami komunalnymi w gminach reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a częściowo także ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Od lipca 2013 roku wszyscy mieszkańcy gminy z mocy ustawy objęci są gminnym systemem odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych i zobowiązani są wносить opłaty, które muszą pokryć w 100% koszty systemu. Gmina nie ma prawa zarabiać na odbiorze śmieci, ale także nie może finansować tego zadania z innych środków.

Koszty odbioru odpadów systematycznie rosną w całej Polsce. We wszystkich gminach, które w bieżącym roku przeprowadzały postępowanie przetargowe celem wyłonienia przedsiębiorcy odbierającego odpady, ceny uzyskane w tych przetargach były zdecydowanie wyższe od cen uzyskiwanych w latach poprzednich. Z tego powodu gminy zmuszone są podnosić stawki opłaty dla mieszkańców, aby zrównoważyć dochody i wydatki. Na stały wzrost cen uzyskiwanych w przetargach ma wpływ kilka czynników. Są to między innymi stale rosnące ceny za przyjmowanie odpadów do wyznaczonych instalacji przetwarzania tzw. RIPOK-ów, wzrost opłat środowiskowych za składowanie odpadów na składowisku, brak konkurencji, wzrost kosztów po stronie przedsiębiorców (między innymi wzrost płace).

Ponadto na obowiązującą stawkę opłaty w danej gminie wpływa zakres świadczonych usług, na który składa się częstotliwość odbioru poszczególnych odpadów, funkcjonowanie PSZOK-u.

Cały system gospodarki odpadami komunalnymi w gminie musi być w 100% finansowany z opłat wnoszonych przez mieszkańców.

Odnosząc się do metod naliczania opłat wyjaśniam, że w ustawie przewidziano 4 metody, które w danej gminie mogą zostać wybrane przez radę gminy do wyliczenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami. Są to metody uzależnione od:

- liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- ilości zużytej wody z danej nieruchomości,
- powierzchni lokalu mieszkalnego,
- jedna stawka od gospodarstwa domowego.

Każda z tych metod ma swoje wady. Najczęściej wymieniana jako "sprawiedliwa" metoda uzależniająca wysokość opłaty od liczby mieszkańców sprawdza się w małych gminach, gdzie w większości mieszkańcy się znajdują. Są mniejsze możliwości nadużyć. Na podstawie ilości zużytej wody (z pominięciem wody bezpowrotnie zużytej) wynika, że na terenie gminy na koniec 2018 roku mieszkało około 28 740 mieszkańców, którzy automatycznie wnoszą opłaty w przeliczeniu od ilości zużytej wody. Gdyby przyjąć tą metodę od liczby mieszkańców należy założyć, że liczba mieszkańców wykazana w deklaracjach byłaby niższa. Z dotychczas zameldowanych osób (22 386 na 31.12.2019r.) znaczna część nie zostałaby wykazana zasadnie (studenci, osoby pracujące na stałe lub czasowo za granicą itp.). Doświadczenia innych gmin wskazują, że przy tej metodzie drastycznie maleje liczba osób wykazanych w deklaracjach w stosunku do liczby osób zameldowanych (o około 20% Police, Goleniów, Pyrzyce), a ustawodawca nie przewidział możliwości prawnych dających podstawę do kontroli liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

Kolejna metoda, gdzie opłata uzależniona jest od powierzchni lokalu mieszkalnego jest całkowicie niezwiązana zarówno z liczbą mieszkańców zamieszkujących na danej nieruchomości, jak i ilością wytwarzanych odpadów.

Metoda, gdzie opłata jest ujednolicona od gospodarstwa domowego powoduje duże uśrednienie. W rezultacie osoby samotne, rodziny 2, a nawet 3 osobowe ponosiłyby większe koszty, niż nieruchomości zamieszkałe przez większą liczbę mieszkańców.

Obecna funkcjonująca w naszej gminie metoda od ilości zużytej wody z danej nieruchomości odzwierciedla liczbę osób faktycznie zamieszkujących na danej nieruchomości. W dużej części odzwierciedla także ilość wytwarzanych odpadów.

Ponadto metoda ta umożliwi stosunkowo szybkie „wyłapanie” nieruchomości, które nie złożyły deklaracji – a mają umowę na dostawę wody (najczęściej nowo oddane do użytku, gdzie ich właściciele bardzo często wskazują, że odpady wożą np. do Szczecina).

Oczywiście jak pozostałe metody także ta metoda ma swoje wady, min. w skrajnych przypadkach zużycia dużej ilości wody na podlewanie ogrodu. Zużycie wody na podlewanie ogrodu ma wpływ na ilość wytwarzanych odpadów zielonych. W tym zakresie firma Jumar odbierając odpady przekazuje konkretne statystki. Nadmieniam, że każda zawarta umowa z Wodociągami Zachodniopomorskimi ma za cel dostawę wody do celów socjalno-bytowych. Zużywanie jej w ogromnych ilościach (często kilkaset, a nawet powyżej 1000 m³) do podlewania ogrodów jest społecznie nieakceptowane. Bieżący rok i przykłady z wielu regionów Polski wskazuje, jak istotne jest oszczędzanie wody. Właściciele nieruchomości posiadający duże powierzchnie terenów zielonych powinni w pierwszej kolejności wykorzystywać deszczówkę.

Żadna metoda nie jest w 100% sprawiedliwa, jednak kierując się wyborem należy brać pod uwagę, aby system opłat był w miarę możliwości jak najbardziej sprawiedliwy dla możliwie największej liczby mieszkańców. Nie można kierować się przypadkami skrajnymi. Ministerstwo Klimatu odnosząc się do sposobu naliczania opłat dla mieszkańców Warszawy, napisało: "Nie jest zrozumiałe, dlaczego władze Warszawy wybrały metodę od powierzchni lokalu, która (...) nie spełni swojego celu. Jeżeli władze Warszawy chcą zmienić metodę obliczania opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych to właściwa, wiarygodna, miarodajna jest metoda od zużycia wody" (źródło: PAP 28.11.2019r. artykuł: Rachunek za śmieci. Ministerstwo Klimatu: ustawa nie wymusza obniżenia opłat za śmieci dla marketów).

Ponadto uchwalona przez Sejm RP ustawa o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 6 września 2019 r. wprowadza swoistą rewolucję w dotychczas obowiązujących zasadach. Obecnie przygotowujemy uchwały wprowadzające zmiany nałożone ustawą. Uchwały te będą dotyczyły regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, zakresu świadczenia usług, określenia metody oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, którzy zadeklarują kompostowanie bio odpadów, odbierania odpadów komunalnych od właścicieli wybranych nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

Nie jest możliwe uchwalanie wybiórczo tylko niektórych uchwał. Zmiany w jednej uchwale determinują konieczność zmian w kolejnych uchwałach, dlatego też projekty uchwał zostaną w najbliższym czasie przedstawione Radnym gminy w celu wypracowania ostatecznych rozwiązań, a następnie przedłożone pod obrady Rady Gminy Dobra.

z poważaniem

WÓJT
Teresa Dera